

Statsrådsberedningen
Kansliet för samordning av EU-frågor

Informellt videomöte med Allmänna rådets medlemmar den 8 december 2020

Kommenterad dagordning

1. Godkännande av dagordningen

Aktuella frågor

2. Förberedelser inför Europeiska rådet den 10–11 december 2020: Slutsatser

Diskussionspunkt

Förslagets innehåll

Ett utkast till slutsatser inför Europeiska rådets möte den 10–11 december kommer att diskuteras vid videomötet i Allmänna rådet. Utkastet har ännu inte delgivits medlemsstaterna.

På dagordningen står covid-19, klimat, säkerhet och yttre förbindelser med fokus på Turkiet, södra grannskapet och möjligen även relationen EU-USA. I anslutning till mötet planeras ett eurotoppmöte och ett toppmöte med afrikanska ledare. Givet de rådande omständigheterna finns osäkerhet om huruvida mötet går att genomföra på plats i Bryssel.

Förslag till svensk standpunkt

Europeiska rådet ska vid mötet komma överens om ett reviderat klimatmål för 2030. Regeringen kommer fortsatt driva ett ambitiöst mål i linje med Parisavtalets 1,5 gradersmål.

3. Förhandlingarna mellan EU och Storbritannien

Informationspunkt

Förslagets innehåll

EU-ministrarna förväntas få information om läget i förhandlingarna om en ny relation mellan EU och Storbritannien.

Sedan torsdagen den 22 oktober 2020 pågår intensifierade slutförhandlingar mellan parterna med målsättningen att ta fram en konsoliderad avtalstext. Fördjupade diskussioner hålls för de frågor som fortsatt är utestående, vilket inkluderar exempelvis frågor kring rättvisa konkurrensvillkor, tvistlösning och fiske.

Ambitionen är fortsatt att komma överens om ett avtal som kan hinna ingås i god tid innan övergångsperioden löper ut den 31 december 2020. Även om slutna slutförhandlingar nu pågår kan det inte tas för givet att parterna kan komma överens om ett avtal. Förhandlingarna har tagit längre tid än förväntats initialt.

Alla berörda parter behöver därför fortsatt förbereda sig och sin verksamhet för risken att övergångsperioden löper ut utan att ett avtal som reglerar den framtida relationen mellan EU och Storbritannien finns på plats vid årsskiftet.

Datum för tidigare behandling i riksdagen

EU:s framtida relation med Storbritannien har avhandlats vid några samråd med EU-nämnden inför möten i Europeiska rådet och Allmänna rådet. Särskilt inför Europeiska rådet (art. 50) den 23 mars 2018, Europeiska rådet (art. 50) den 17 oktober 2019, Europeiska rådet (art. 50) den 13 december 2019, Europeiska rådet den 15 oktober 2020 samt Allmänna rådet den 25 februari, 22 september, 13 oktober och inför informell videokonferens i EU-ministerkrets den 16 juni 2020.

EU-minister Hans Dahlgren informerade utrikesutskottet om Storbritannien-relationen och relaterade frågor den 23 januari, den 28 maj, den 17 september och den 5 november.

4. Lagstiftningsplaneringen

Informationspunkt

Förslagets innehåll

Genom det interinstitutionella avtalet (IIA) har rådet och Europaparlamentet fått en ökad möjlighet till insyn i lagstiftningsplaneringen. Vid videomötet i Allmänna rådet den 8 december väntas rådet välkomna dels den gemensamma förklaringen för 2021, dels gemensamma slutsatser för mandatperioden 2020–2024, vilket bifogas. Dokumenten har förhandlats fram av ordförandeskapet, Europaparlamentet och kommissionen. Vid Europeiska rådet den 10–11 december avser de tre institutionerna genom sina respektive ordförande att skriva under dokumenten.

Den gemensamma förklaringen för 2021 tar avstamp i covid-19 pandemin och dess effekter på unionen och dess medborgare. De kommande initiativen behöver spegla behovet av att överkomma och återhämta unionen från pandemin. Förklaringen bygger på kommissionens arbetsprogram för 2021 och de sex prioriteringar som kommissionen har för sin mandatperiod. Den första prioriteringen handlar om att genomföra den europeiska gröna given och att EU uppnår klimatneutralitet fram till 2050. Den andra prioriteringen är att forma Europas digitala decennium och att skapa en verkligt fungerande inre marknad för digitala tjänster inom säkra och etiska gränser.

Vidare bör en ekonomi som fungerar för människor prioriteras, att se till att återhämtningen når hela samhället genom att fördjupa den inre marknaden och stärka våra industrier och sträva efter mer social rättvisa och välbefinnande.

Som den fjärde prioriteringen ses att göra Europa starkare i världen och stärka Europas varumärke av ansvarsfullt ledarskap globalt och starkt partnerskap. En ny pakt om asyl och migration behövs och effektiv kontroll av EU:s yttre gränser. Den sista prioriteringen är att skydda och stärka demokratin och försvara gemensamma europeiska värderingar genom att

fortsätta stärka EU: s förmåga att upprätthålla och skydda rättsstatsprincipen samt grundläggande rättigheter och friheter och skydda medborgarna mot nya hot och brott.

De gemensamma slutsatserna för 2020–2024 utgår även dem från covid-19 krisen och vikten av återhämtning. Utöver att hantera pandemin på ett samordnat sätt ska åtgärder prioriteras som påskyndar övergången till ett rättvisare, friskare, grönare och mer digitalt samhälle i EU och på den globala scenen. EU: s globala ledarskap i kampen mot klimatförändringar är fortfarande en nyckelprioritet. För att använda den nuvarande drivkraften och sätta Europa på en ambitiös väg mot ytterligare digitalisering definieras tydliga digitala mål för 2030 och arbete för att förverkliga dem. För att stärka ekonomin behövs den fria rörligheten genom att Schengenområdet fungerar väl, den inre marknaden fördjupas och återupplivas, nationella reform- och investeringsprogram stödjäs och privata investeringar stimuleras. En ambitiös europeisk industripolitik ska genomdrivas för att göra EU:s industri mer hållbar, grön, globalt konkurrenskraftig och mer motståndskraftig. Framtiden hänger på hur EU kan försvara dess gemensamma värderingar och stärka sin demokratiska modell. Rättsstatsprincipen ska skyddas och säkerheten för européer ska garanteras. Respekten för grundläggande rättigheter och icke-diskriminering både i EU och utomlands ska försvaras. Reformen av migrations- och asylsystemet ska vara human och säkerställa effektiv kontroll. EU: s roll som global aktör ska stärkas, där det är viktigt att främja och reformera den reglerbaserade, multilaterala globala ordningen.

Datum för tidigare behandling i riksdagen

Frågan har tidigare behandlats i EU-nämnden den 13 november inför videomötet i Allmänna rådet den 17 november 2020.

5. Europeisk handlingsplan för demokrati

Informationspunkt

Förslagets innehåll

Kommissionen förväntas vid mötet lämna information om det meddelande om en europeisk handlingsplan för demokrati som aviserats till den 2 december. Under sommaren 2020 skedde ett öppet samråd under samma

rubrik med fokus på tre områden: Säkra europeiska val, säkerställa en mångfald av fria medier och skydda demokratiska processer från desinformation. Under hösten har det framkommit att avsikten är att i handlingsplanen bl.a. avisera kommande lagstiftningsinitiativ. I kommissionens arbetsplan för 2021 nämns bl.a. tydligare regler om finansiering av europeiska politiska partier, ökad transparens kring betald politisk reklam online, förbättrad rätt att delta i val för dem som flyttar i Europa och att genom lagstiftning eller på annat sätt verka för minskat missbruk av stämningar med syfte att begränsa journalisters och civilsamhällets aktörers yttrandefrihet.

6. Övriga frågor

-